

Η μετάφραση αυτής της σελίδας είναι προϊόν αυτόματης μετάφρασης [Σύνδεσμος]. Οι αυτόματες μεταφράσεις μπορεί να περιέχουν σφάλματα που δυνητικά μειώνουν τη σαφήνεια και την ακρίβεια· ο Διαμεσολαβητής δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν αποκλίσεις. Για πιο αξιόπιστες πληροφορίες και μεγαλύτερη νομική ασφάλεια, ανατρέξτε στην πρωτότυπη έκδοση που αγγλικά περιέχεται στον ανωτέρω σύνδεσμο. Για περισσότερες πληροφορίες συμβουλευτείτε τη [γλωσσική και μεταφραστική πολιτική \[Σύνδεσμος\]](#) μας.

Απόφαση στην υπόθεση 1611/2019/KR σχετικά με την άρνηση του Συμβουλίου να χορηγήσει πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα σχετικά με τον αγωγό αερίου «Nord Stream 2»

Απόφαση

Υπόθεση 1611/2019/KR - Εκκίνηση έρευνας στις 04/09/2019 - Απόφαση στις 27/03/2020
- **Εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο** Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Μη διαπίστωση κακοδιοίκησης) |

Η υπόθεση αφορούσε αιτήσεις για την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα σχετικά με σύσταση που απηύθυνε η Επιτροπή προς το Συμβούλιο να δώσει στην Επιτροπή εντολή διαπραγμάτευσης με τη Ρωσία σε σχέση με τη λειτουργία του αγωγού αερίου Nord Stream 2.

Ο Nord Stream 2 είναι ένας αμφιλεγόμενος δεύτερος αγωγός, ο οποίος βρίσκεται επί του παρόντος υπό κατασκευή, για τη μεταφορά αερίου κάτω από τη Βαλτική Θάλασσα από τη Ρωσία προς τη Γερμανία. Αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία έως το 2021.

Το Συμβούλιο υποστήριξε ότι η δημοσιοποίηση των εγγράφων θα μπορούσε να υπονομεύσει τις διεθνείς σχέσεις. Η Διαμεσολαβητρια διεξήγαγε έρευνα και επιθεώρησε τα εν λόγω έγγραφα. Ενώ αναγνωρίζει την έντονη ανάγκη για δημοκρατικό και δημόσιο έλεγχο του εν λόγω έργου, η Διαμεσολαβητρια αναγνωρίζει ότι, δυνάμει του δικαίου της ΕΕ, το Συμβούλιο μπορεί να αποφανθεί ότι η πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα, κατά τον χρόνο της αίτησης, θα μπορούσε να υπονομεύσει τις διεθνείς σχέσεις.

Η Διαμεσολαβητρια περάτωσε την έρευνα συμπεραίνοντας ότι δεν υπήρξε κακοδιοίκηση εκ μέρους της Επιτροπής.

Ιστορικό της καταγγελίας

1. Στις 10 Μαΐου 2019, ο καταγγέλλων ζήτησε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης («το Συμβούλιο») να του παράσχει πρόσβαση στη «Σύσταση» της Επιτροπής του 2017 για απόφαση του Συμβουλίου που επιτρέπει την έναρξη διαπραγματεύσεων για συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ρωσικής Ομοσπονδίας σχετικά με τη λειτουργία του αγωγού Nord Stream 2 και το παράρτημα της εν λόγω σύστασης.
2. Στις 5 Ιουνίου 2019, το Συμβούλιο αρνήθηκε την πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα.
3. Στις 23 Ιουνίου 2019, ο καταγγέλλων ζήτησε από το Συμβούλιο να επανεξετάσει την απόφασή του (υποβάλλει τη λεγόμενη «επιβεβαιωτική αίτηση»). Το Συμβούλιο απάντησε στις 26 Ιουλίου 2019, επιβεβαιώνοντας την απόφασή του να αρνηθεί την πρόσβαση στα ζητούμενα έγγραφα.
4. Δυσανεστημένος από την απόφαση του Συμβουλίου, ο καταγγέλλων απευθύνθηκε στον Διαμεσολαβητή στις 27 Αυγούστου 2019.

Η έρευνα

5. Ο Διαμεσολαβητής κίνησε έρευνα σχετικά με το κατά πόσον το Συμβούλιο αρνήθηκε εσφαλμένα την πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα.

Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η ομάδα έρευνας του Διαμεσολαβητή επιθεώρησε τα έγγραφα και συναντήθηκε με εκπροσώπους του Συμβουλίου για να διευκρινίσει ορισμένες πτυχές των ζητημάτων που εγείρονται με την καταγγελία [\[1\] \[Σύνδεσμος\]](#).

Επιχειρήματα που υποβλήθηκαν στη Διαμεσολαβητρία

Από τον καταγγέλλοντα:

6. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι ορισμένες από τις εξαιρέσεις που επικαλέστηκε το Συμβούλιο δεν θα πρέπει να θεωρούνται έγκυρες, ιδίως για την προστασία των διεθνών σχέσεων και την προστασία της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω έγγραφα ήταν ήδη δημοσιοποιημένες, για παράδειγμα μέσω δελτίου Τύπου που εξέδωσε η Επιτροπή. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, είναι απίθανο τα ζητούμενα έγγραφα να περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τους διαπραγματευτικούς στόχους της ΕΕ, οι οποίες διαφέρουν σημαντικά από τις πληροφορίες που είναι ήδη διαθέσιμες στο κοινό.
7. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε επίσης ότι το Συμβούλιο κακώς επικαλέστηκε την εξαίρεση που σχετίζεται με την προστασία των δικαστικών διαδικασιών, ιδίως επειδή δεν υπήρχαν δικαστικές διαδικασίες σε εξέλιξη κατά την υποβολή της αίτησης πρόσβασης του κοινού.
8. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι, ακόμη και αν ίσχυαν οι εξαιρέσεις που επικαλέστηκε το

Συμβούλιο, υπήρχε υπέρτερο δημόσιο συμφέρον για τη δημοσιοποίηση των εγγράφων, δηλαδή το δημόσιο συμφέρον για αυξημένη διαφάνεια στη λειτουργία των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Από το Συμβούλιο:

9. Το Συμβούλιο απέρριψε το αίτημα για πρόσβαση του κοινού, καθώς έκρινε ότι η δημοσιοποίηση του εγγράφου θα υπονόμει τις διεθνείς σχέσεις, τη δική του διαδικασία λήψης αποφάσεων και τις εν εξελίξει δικαστικές διαδικασίες [2] .

10. Όσον αφορά την προστασία των διεθνών σχέσεων, το Συμβούλιο ανέφερε ότι τα ζητούμενα έγγραφα αντικατοπτρίζουν «προσανατολισμούς» και «οδηγίες» για τις διαπραγματεύσεις για τον αγωγό φυσικού αερίου με τη Ρωσία. Το Συμβούλιο έκρινε ότι η δημοσιοποίηση των εν λόγω εγγράφων θα αποκαλύψει τους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ για τις διαπραγματεύσεις και ενδέχεται να βλάψει το κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

11. Όσον αφορά το δημόσιο συμφέρον για την προστασία της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, το Συμβούλιο τόνισε ότι τα υπό εξέταση έγγραφα αφορούν εντολή που δεν είχε ακόμη εγκριθεί. Ως εκ τούτου, η δημοσιοποίηση των εν λόγω εγγράφων θα μπορούσε να αποβεί επιζήμια για τη θέση της ΕΕ στις διαπραγματεύσεις με τη Ρωσία σχετικά με τον τομέα του ενεργειακού εφοδιασμού. Επιπλέον, το Συμβούλιο ανέφερε ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων βρίσκεται υπό έντονη εξωτερική προσοχή και προσοχή από τα μέσα ενημέρωσης. Συνεπώς, η δημοσιοποίηση των εγγράφων που περιέχουν διαπραγματευτικές θέσεις θα μπορούσε να οδηγήσει σε αδικαιολόγητη εξωτερική πίεση.

12. Όσον αφορά την προστασία των εν εξελίξει δικαστικών διαδικασιών, το Συμβούλιο, στην απόφασή του, ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα ότι η κοινοπραξία Nord Stream 2 είχε κινήσει διαδικασία επίλυσης διαφορών στο πλαίσιο της οποίας, βάσει της Συνθήκης για τον Χάρτη Ενέργειας, αμφισβητούσε τους κανόνες της ΕΕ για τη σύνδεση φυσικού αερίου. Σε περίπτωση που δεν μπορεί να επιτευχθεί φιλικός διακανονισμός σε αυτό το πλαίσιο, θα μπορούσε να ακολουθήσει προσφυγή σε δικαστικές διαδικασίες ή σε διεθνή διαιτησία.

13. Το Συμβούλιο εξήγησε στον Διαμεσολαβητή ότι ορισμένοι από τους κινδύνους που αναφέρονται στην απόφασή του έχουν πλέον πράγματι υλοποιηθεί. Για παράδειγμα, η κοινοπραξία Nord Stream 2 κίνησε διαδικασία διαιτησίας κατά της ΕΕ [3] . Επιπλέον, η κοινοπραξία Nord Stream 2 άσκησε προσφυγή κατά του Συμβουλίου ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ζητώντας την ακύρωση της οδηγίας για το φυσικό αέριο [4] [[Σύνδεσμος](#)].

14. Όσον αφορά το ανακοινωθέν Τύπου που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 9 Ιουνίου 2017 σχετικά με το αίτημα για εντολή [5] [[Σύνδεσμος](#)], η Επιτροπή χαρακτήρισε το γεγονός αυτό γενικού χαρακτήρα. Το γεγονός ότι εκδόθηκε η δήλωση αυτή δεν μπορούσε να δικαιολογήσει (μερική) δημοσιοποίηση των εγγράφων.

Αξιολόγηση της Διαμεσολαβήτριας

- 15.** Ο Διαμεσολαβητής αξιολόγησε προσεκτικά τα επιχειρήματα του Συμβουλίου για την απόρριψη του αιτήματος πρόσβασης του κοινού. Η ερευνητική ομάδα της επιθεώρησε τα εν λόγω έγγραφα και πραγματοποίησε συνάντηση με εκπροσώπους του Συμβουλίου.
- 16.** Το Συμβούλιο επικαλέστηκε τρεις εξαιρέσεις για να δικαιολογήσει την άρνηση πρόσβασης: την προστασία των διεθνών σχέσεων· την προστασία των δικαστικών διαδικασιών· και την προστασία των διαδικασιών λήψης αποφάσεων
- 17.** Ορισμένες από τις εξαιρέσεις από το δικαίωμα πρόσβασης του κοινού σε ένα έγγραφο απαιτούν από ένα θεσμικό όργανο να εξετάσει αν υφίσταται υπέρτερο δημόσιο συμφέρον για την πρόσβαση στο έγγραφο. Ειδικότερα, σε περίπτωση επίκλησης μιας από τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4.2 ή 4.3 του κανονισμού, το θεσμικό όργανο πρέπει να εξετάσει αν υφίσταται υπέρτερο δημόσιο συμφέρον για τη χορήγηση πρόσβασης, ακόμη και αν ισχύει η εξαίρεση. Ωστόσο, εάν εφαρμόζεται μία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4 παράγραφος 1 του κανονισμού, όπως η ανάγκη προστασίας των διεθνών σχέσεων, δεν μπορούν να υπερκεραστούν τα συμφέροντα που προστατεύονται από τις εξαιρέσεις αυτές.
- 18.** Η εκτίμηση της Διαμεσολαβητριάς σχετικά με το κατά πόσον η δημοσιοποίηση ενός εγγράφου θα υπονόμει τις διεθνείς σχέσεις [\[6\] \[Σύνδεσμος\]](#) περιλαμβάνει τον προσδιορισμό του κατά πόσον ήταν «εύλογα προβλέψιμο» ότι οι πληροφορίες, εάν αποκαλυφθούν κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος, θα έθιγαν τις σχέσεις με τρίτες χώρες.
- 19.** Κατά τη συνεδρίαση μεταξύ των εκπροσώπων του Συμβουλίου και της ομάδας έρευνας του Διαμεσολαβητή, το Συμβούλιο παρέσχε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με το διεθνές πλαίσιο στο οποίο καταρτίστηκαν τα έγγραφα. Οι πληροφορίες αυτές επέτρεψαν στην ομάδα έρευνας του Διαμεσολαβητή, η οποία είχε την ευκαιρία να διαβάσει προσεκτικά τα ζητηθέντα έγγραφα, να εκτιμήσει τον ευαίσθητο χαρακτήρα του περιεχομένου των εγγράφων. Συγκεκριμένα, λαμβανομένων υπόψη αυτών των εξηγήσεων και της προσεκτικής εξέτασης του περιεχομένου των εγγράφων, ο Διαμεσολαβητής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν τουλάχιστον ευλόγως προβλέψιμο ότι η δημοσιοποίηση των εγγράφων θα υπονόμει τις διεθνείς σχέσεις.
- 20.** Για να καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα και χωρίς να χρειάζεται να αναφερθεί, στην παρούσα απόφαση, το περιεχόμενο του εγγράφου ή οι λεπτομερείς συναφείς πληροφορίες που παρέσχε το Συμβούλιο, ο Διαμεσολαβητής σημειώνει ότι οι διαπραγματεύσεις αφορούν ένα βασικό στρατηγικό συμφέρον, δηλαδή τον ενεργειακό εφοδιασμό και την ασφάλεια. Είναι ζωτικής σημασίας για την ΕΕ, τα κράτη μέλη της και τους πολίτες της να μην υπονομεύονται σε καμία περίπτωση τα θεσμικά όργανα σε τέτοιες διαπραγματεύσεις, με την κοινοποίηση ευαίσθητων εγγράφων σε κρίσιμο χρονικό σημείο. Ο Διαμεσολαβητής αντιπαραβάλλει την κατάσταση αυτή με τις διαπραγματεύσεις που αποσκοπούν στη σύναψη γενικών εμπορικών συμφωνιών, όπου ενδείκνυται υψηλός βαθμός διαφάνειας [\[7\] \[Σύνδεσμος\]](#).
- 21.** Δεδομένου ότι έγινε εγκύρως επίκληση της εξαίρεσης σχετικά με την προστασία των διεθνών σχέσεων, ο Διαμεσολαβητής δεν επανεξέτασε, στην παρούσα απόφαση, την εφαρμογή των άλλων δύο εξαιρέσεων.

22. Όσον αφορά το γεγονός ότι η Επιτροπή εξέδωσε δελτίο Τύπου σχετικά με την αποστολή σύστασης στο Συμβούλιο, ο Διαμεσολαβητής σημειώνει ότι το δελτίο Τύπου είχε γενικό χαρακτήρα. Αφού εξέτασε τα ζητηθέντα έγγραφα, ο Διαμεσολαβητής σημειώνει ότι το περιεχόμενό τους είναι πολύ πιο λεπτομερές από το ανακοινωθέν Τύπου της Επιτροπής. Ο Διαμεσολαβητής σημειώνει επίσης ότι, ενώ ορισμένες ουσιαστικές πληροφορίες περιέχονται στο δελτίο Τύπου, το δελτίο Τύπου δεν περιέχει πλήρη αποσπάσματα από το ζητούμενο έγγραφο. Αντιθέτως, το δελτίο Τύπου αποτελεί γενική σύνθεση ορισμένων από τις πληροφορίες που περιέχονται στα ζητηθέντα έγγραφα. Επομένως, η δημοσίευση του ανακοινωθέντος Τύπου δεν σημαίνει ότι η μερική πρόσβαση μπορεί να παρέχεται με απλή δημοσιοποίηση ορισμένων αποσπασμάτων των ζητηθέντων εγγράφων.

23. Ο Διαμεσολαβητής αναγνωρίζει ότι η διαφάνεια επιτυγχάνεται όχι μόνο μέσω της πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα, αλλά και μέσω της προορατικής δημοσίευσης πληροφοριών, για παράδειγμα μέσω δελτίων Τύπου. Ως εκ τούτου, η δημοσίευση από την Επιτροπή του ανακοινωθέντος Τύπου της συνέβαλε στη διασφάλιση ενός βαθμού διαφάνειας σε σχέση με τις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις με τη Ρωσία σχετικά με τον αγωγό.

24. Ωστόσο, η Διαμεσολαβητρια αναγνωρίζει ότι το έργο Nord Stream 2 έχει αποδειχθεί εξαιρετικά αμφιλεγόμενο και ότι ο κατάλληλος δημοκρατικός και δημόσιος έλεγχος του έργου είναι ζωτικής σημασίας.

Συμπέρασμα

Με βάση την έρευνα, ο Διαμεσολαβητής περατώνει την υπόθεση με το ακόλουθο συμπέρασμα:

Εν προκειμένω δεν υπήρξε κακοδιοίκηση από το Συμβούλιο.

Ο καταγγέλλων και το Συμβούλιο θα ενημερωθούν για την απόφαση αυτή .

Έμιλυ Ο' Ράιλι

Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής

Στρασβούργο, 27/03/2020

[1] [Σύνδεσμος]<https://www.ombudsman.europa.eu/en/report/en/126137> [Σύνδεσμος]

[2] [Σύνδεσμος] Κανονισμός 1049/2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Σύνδεσμος].

[3] [Σύνδεσμος] Βάσει της Συνθήκης για τον Χάρτη Ενέργειας (ECT) κατά της τροποποιημένης οδηγίας της ΕΕ για το φυσικό αέριο (οδηγία (ΕΕ) 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) και των δράσεων της ΕΕ σε σχέση με την εν λόγω οδηγία.

[4] [Σύνδεσμος] Το Συμβούλιο παρέσχε στον Διαμεσολαβητή περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το θέμα αυτό, το οποίο είναι εμπιστευτικού χαρακτήρα.

[5] [Σύνδεσμος] « Η Επιτροπή ζητεί εντολή από τα κράτη μέλη να διαπραγματευτούν με τη Ρωσία συμφωνία για τον Nord Stream 2 », βλ.: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_17_1571 [Σύνδεσμος].

[6] [Σύνδεσμος] Άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού 1049/2001.

[7] [Σύνδεσμος] Βλ. για παράδειγμα την απόφαση του Διαμεσολαβητή για την περάτωση της έρευνας ίδιας πρωτοβουλίας σχετικά με τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να καταστήσει τις διαπραγματεύσεις για τη Διατλαντική Εταιρική Σχέση Εμπορίου και Επενδύσεων (TTIP) διαφανείς και προσβάσιμες στο κοινό: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/58668>